

DIGITÁLNÍ A INFORMAČNÍ AGENTURA_

Export z Národní architektury eGovernmentu ČR

Obsah

Registr zastupování	3
<i>Popis Registru zastupování</i>	3
<i>Pravidla Registru zastupování</i>	5

Registr zastupování

Popis Registru zastupování

AIS REZA, kde lze vidět souhrn oprávnění, která jsou poskytována a kam lze z pohledu OVM zadávat šablony, je k dispozici na adrese

<https://reza-ais.egon.gov.cz/>

Na této stránce není k dispozici přehled udělených oprávnění.

Centrální Registr zastupování zajišťuje jednotnou evidenci oprávnění k zastupování při jednání vůči veřejné správě a definuje strukturu oprávnění k zastupování (jednotlivé vzory - šablony). Obsahuje služby pro čtení a editaci těchto zmocnění a tak umožňuje využití oprávnění a zastupování napříč veřejnou správou.

Zároveň údaje vedené v centrálním Registru mohou kombinovat všechny orgány veřejné správy se svými údaji, které si evidují v lokálních evidencích (lokální ReZa). Údaje vedené v centrálním Registru jsou považovány za **referenční** a centrální Registr se tak stává nedílnou součástí propojeného datového fondu. ReZa je součástí RPP.

Vytvoření centrálního Registru vychází zejména ze zákona č. 125/2024 Sb., který novelizuje zákon č. 111/2009 Sb. o základních registrech. Spolu se zákonem č. 12/2020 Sb. o právu na digitální služby, umožňuje fyzickým i právnickým osobám čerpat digitální služby v zastoupení. Realizaci centrálního Registru dochází k plnění obecného principu eGovernmentu, tedy zásady „pouze jednou“.

Každá fyzická osoba v roli občana či fyzická osoba zastupující právnickou osobu může do daného Registru uložit svou plnou moc dle schválených šablon a zároveň každý oprávněný orgán veřejné moci bude mít povinnost tuto plnou moc využít, jestliže je u něj uplatněna.

Současný stav

Informační systém Registru zastoupení (ReZa) je tvořen dvěma klíčovými komponentami:

- **Komponenta AIS ReZa - zajišťuje služby** agendového informačního systému (AIS ReZa), prostřednictvím nichž jsou spravována jednotlivá zmocnění (implicitní i explicitní) a rozsah oprávnění k zastupování. Zajišťuje veškeré funkce, umožňující řízení životního cyklu zmocnění. Nabízí správu šablon, integraci jiných lokálních evidencí plných mocí. AIS ReZa je integrován na ISZR i ISSS. Vedou se zde zastoupení, která již pozbyla platnosti.

Prostřednictvím referenčního rozhraní propojeného datového fondu poskytuje editorům i čtenářům webové služby umožňující pro aktuální i historické záznamy:

- zápis evidenčního záznamu (editor)
- předčasné ukončení evidenčního záznamu (editor)
- vyhledávání záznamů (editor, čtenář)
- čtení záznamů (editor, čtenář)

Prostřednictvím služeb RPP/ReZa poskytuje pro AISy s vlastní lokální evidencí zmocnění webové služby umožňující:

- přebírat ke svým lokálním evidencím potřebná referenční data z ReZa a udržovat je aktuální

Prostřednictvím AIS ReZa poskytuje editorům webové služby umožňující:

- zaevidovat OVM do ReZa zmocnění, tak aby se z těchto zmocnění staly referenční údaje

Součástí jsou i standardní služby, dnes běžně využívané všemi základními registry, např. služby zasílání notifikací.

- **Registr ReZA - eviduje** aktuálně platná (referenční) **samotná zastoupení a oprávnění** pro ostatní AISy a služby VS, a zajišťuje nad nimi základní správu. Všechny evidované údaje zapsané do ReZa jsou referenční a platné pro všechny relevantní čtenáře - AISy.

Součástí jsou i standardní služby, dnes běžně využívané všemi základními registry, např. služby zasílání notifikací.

Kdo provádí záznam? Kdo je editorem?	Jak	Příklad	Typ
Správce AIS ReZa	využitím Informačních systémů veřejné správy, ve kterých jsou evidována zastoupení ze zákona	AISEO, ROS, (statutární zástupce právnické osoby, rodič nezletilého dítěte...)	Implicitní
OVM	prostřednictvím Informačního systému veřejné správy či prostřednictvím IS CzechPOINT@office, a to v případě zápisu oprávnění k jednání v zastoupení, plynoucího buď z rozhodnutí autority nebo z předložení zastoupení přímo na daném OVM k danému úkonu	Soudy (opatrovnictví, poručnictví, insolvence, exekuce, arbitráž)	Implicitní
Kontaktní místo veřejné správy	prostřednictvím IS Czech POINT, kdy občan využije asistovanou službu	Úředník orgánu veřejné moci zprostředkuje službu za klienta na přepážce	Explicitní
Portál občana nebo portály úřadů	Prostřednictvím služeb AIS ReZa	Na základě projevu vůle zmocnitele	Explicitní

Systém eviduje **implicitní a explicitní** oprávnění k zastupování. **Implicitní** oprávnění generuje agentura DIA na základě změn údajů v základních registrech a dalších AIS dle šablon oprávnění k zastupování. Typickým znakem je, že nevznikají z vůle zastupovaného a nelze je jednostranným aktem zastupovaného či zastupujícího změnit - je nutné dosáhnout změny údajů v ISVS či rozhodnutí soudu atd. **Explicitní** oprávnění budou vznikat na základě iniciativy zastupovaného přes portál příslušného úřadu, Portál občana, nebo kontaktní místo Czech POINT. Typickým znakem je, že je zastupovaný může jednostranně ukončit bez čehokoli dalšího.

Řízení přístupu a role v AIS ReZa

AIS ReZa je dostupný pouze pro OVM a pracují v něm úředníci. Není tedy určen klientům státní správy; u nich budou explicitní oprávnění k zastupování vznikat na základě jejich iniciativy přes Portál občana.

Při přihlášení uživatele do AIS ReZA (prostřednictvím JIP/KAAS) je ověřeno, že je uživatelem daného OVM a má oprávnění pracovat v AIS ReZa a přeberou se činnostní role, které má přiřazené. Rolemi je definováno, zda uživatel může pracovat se všemi záznamy (správce ReZa) anebo jen s vybranými (OVM). V současném stavu (stav As-Is) aplikace AIS ReZa umožňuje uživateli přistupovat do systému pod těmito uživatelskými rolemi:

- CR121687 - Správa oprávnění k zastupování v AIS ReZa správcem ReZa
- CR121700 - Správa explicitních oprávnění k zastupování v AIS ReZa orgány veřejné moci vykonávajícího příslušnou agendu

Uživatelské role jsou přejímány podle činnostních rolí definovaných v JIP-KASS. Každému uživateli lze přiřadit libovolný počet rolí.

Tabuka konkrétních rolí a jejich přístup k funkcím systému

Funkce	CR121687 všechna oprávnění	CR121700 Omezení podle příslušnosti k OVM
Přehled „oprávnění k zastupování“	✓	✓
Detail „oprávnění k zastupování“	✓	✓
Stáhnutí PDF „oprávnění k zastupování“	✓	✓

Uživatel může pracovat pouze s oprávněním zastupování, které je uplatnitelné vůči jeho úřadu.

Funkce pro správu a publikaci údajů o oprávnění k zastupování

Podle přidělených uživatelských rolí, má po přihlášení uživatel možnost s oprávněními k zastupování provádět akce:

- vyhledání oprávnění
- zobrazení detailu
- změna statusu
- zpochybnění
- editace rozpracovaného oprávnění
- vytvoření (kopie) oprávnění

Šablony

Šablony slouží jako vzory, podle kterých jsou sestavována explicitní i implicitní oprávnění k zastupování. Tvorba šablon je založena na výběru polí z číselníků agend, služeb a úkonů. Zároveň je možné u šablon nastavovat různé parametry. Zdrojem pro tvorbu šablon musí být Registr práv a povinností, resp. Katalog služeb, první z pohledu dat v agendě, druhý z pohledu struktury služby a jejích úkonů. Bez definované šablony nelze vytvořit nové zmocnění.

Budoucí stav

Řešení ReZa je připravované na budoucí rozšíření a integraci s Evropskou digitální peněženkou EU DIW, Evropskou infrastrukturou blockchainových služeb EBSI, elektronické zdravotnictví eHealth ČR, nebo v duchu současné aktivity v EU, která má za cíl transponovat ontologii RPAM do EU legislativy.

REZA do budoucna bude muset vybudovat rozhraní, které doplní řešení oprávnění subjektů samy za sebe (osoba je občan, je student, je způsobilá atd.)

Dlouhodobý je i plán na federaci s lokálními rejstříky zastupování pro resorty a další ÚSÚ, které již mají existující řešení.

Pravidla Registru zastupování**Současný stav**

- Musí být zajištěna rovnost mezi zmocněním učiněným jak v listinné, tak v elektronické podobě. Systém řízení zmocnění musí respektovat i vždy obě varianty provedení úkonu (listině / elektronicky).
- Jediný typ subjektu, který může vystupovat v roli zastupujícího, přístupujícího ke službě při jejím čerpání samoobslužně v digitálním prostředí, je fyzická osoba.

- Při přístupu k digitálním službám lze použít pouze takové evidované zastoupení, kde konečným zastupujícím (v případném řetězci zastupujících) je fyzická osoba.
- Nemůže být registrováno zastoupení, kde v roli zastupovaného či zastupujícího vystupuje osoba, která není ztotožnitelná vůči ROB či ROS.
- Registr neřeší práva zastupovaného, tedy zda zastupovaná osoba má či nemá sama za sebe oprávnění k přístupu ke službě orgánu veřejné moci či je oprávněna k danému úkonu v rámci služby. Tuto činnost provádí editor při vytváření evidenčního záznamu v Registru.
- Evidenční záznam o právu jednat v zastoupení vždy obsahuje právě jednu osobu zastupovaného a právě jednu osobu zastupujícího. Editor ověřuje existenci osob v roli zastupovaného a zastupujícího v Registru obyvatel či Registru osob. V případě řetězení oprávnění (právnícké osoby a jejich zaměstnanci) jsou v ReZa evidovány další záznamy.
- Evidenční záznam není možné žádným způsobem měnit, může mu být pouze změněna nebo předčasně ukončena platnost editorem či správcem Registru na základě vyjádření vůle zastupované osoby či procesů stanovených správcem Registru. Jakékoli opravy evidence editorem či správcem Registru se provádí předčasným zneplatněním původního záznamu a vytvořením nového záznamu, což je důležité pro zachování dohledatelnosti stavu platného v minulosti.
- Registr řeší pouze evidenci oprávnění k jednání v zastoupení vůči službám veřejné správy, které jsou evidovány v RPP.
- V případě využití existujícího oprávnění k zastupování pro jeho postoupení třetí osobě musí být ověřeno, že původní zastupování tuto operaci povoluje (dále zřetězení), či zda je toto zřetězení povoleno legislativou. Zřetězené neboli postoupené oprávnění k zastupování může omezovat i úkony a služby, které jsou postoupeny, a může obsahovat i další omezující podmínky. Tedy postoupené oprávnění k zastupování nemusí být v plném rozsahu původního. Také z jednoho oprávnění k zastupování v pozici předchůdce může vzniknout více postoupených – větvení. Jinými slovy, úřad může primární šablonu vytvořit poměrně obsáhle tak, že bude obsahovat několik skupin služeb a úkonů a tyto služby a úkony se mohou v dalších šablonách opakovat. Při postoupení je možné vybrat, komu postupovat.
- Oprávnění k zastupování může být omezeno rozsahem služeb. Tím je myšleno omezení zastupování pouze vůči nějaké Agendě veřejné moci, Službě agendy, Úkonu služby či konkrétnímu Orgánu veřejné moci.
- Oprávnění k zastupování lze omezit věcně. To spočívá v uvedení objektů, vůči kterým je omezeno. Editor - OVM ověřuje existenci tohoto objektu v propojeném datovém fondu veřejné správy.
- Registr zastoupení musí kontrolovat, že omezovací podmínky jsou podmnožinou podmínek uvedených v oprávnění k zastupování na pozici předchůdce a případně má třeba pouze dodané omezovací podmínky. Nesmí připustit vznik nesouladu.
- Za definici objektů, které je možné použít k věcnému omezení je zodpovědná agenda poskytující služby veřejné správy. Věcný správce agendy definuje, které datové elementy jednoznačně popisují objekt v souladu s uvedeným datovým popisem objektu v RPP. Dále je věcný správce odpovědný za uvedení zdroje pro ověření existence objektu a případných pravidel pro editory Registru zastoupení pro provádění kontrol uvedených informací v oprávnění k zastupování, které mají být evidovány v Registru zastoupení.
- Editor - OVM zodpovídá za to, že evidence je prováděna v souladu s předloženými doklady (podklady, důkazy).
- Editor při vytváření evidenčního záznamu v Registru zastoupení zodpovídá za správné vyplnění údajů o službách veřejné správy a jejich úkonech či o orgánech veřejné správy, vůči kterým je oprávnění k zastupování uplatnitelné a případně také které orgány veřejné správy mohou k této plné moci přistupovat.
- Orgán veřejné moci není oprávněn vyhledávat existenci explicitního oprávnění k zastupování bez toho, že by bylo uplatněno zastupovaným či zastupujícím. Tedy ačkoli jde o referenční údaj, do okamžiku uplatnění se jím OVM neřídí („neví o něm“)
- Editor - OVM provádí další logické kontroly tak, aby evidované oprávnění k zastupování obsahovalo automatizovaně zpracovatelné údaje. Editor může odmítnout provedení evidence oprávnění k zastupování, u kterého nejsou splněny podmínky evidence.
- Editor - OVM má povinnost zadávat či zneplatňovat zmocnění.
- Editor - občan má možnost do centrálního Registru zastoupení zadávat či zneplatňovat své plné moci, stanovovat rozsah oprávnění, časové trvání atp. Zároveň má možnost postoupit informaci o učiněném zmocnění svému zmocněnci. Fyzická osoba, které je postoupena informace o učiněném zmocnění, má právo toto zmocnění odmítnout.

- Implicitní zmocnění se zmocněncem nepřijímají, ty jsou daná ze své podstaty.
- Explicitní zmocnění je zmocnitelem v ReZa zaznamenáno a dokud jej zmocněnec nevyužije k jednání. Pokud jej zmocněnec nevyužije k jednání, znamená, že plnou moc nepřijal.
- Novou šablonu zakládá DIA a ta určí, kdo je jejím garantem. Sestavovat/editovat takto nově založené šablony mohou pověřeni editoři OVM, což jsou osoby/úředníci ověřeni ohlašovatelem agendy a jsou oprávněni tento úkon vykonávat – mají uživatelskou roli. Po skončení editace všichni OVM editoři, DIA i gestor schvalují danou šablonu. DIA po schválení tuto šablonu publikuje a notifikuje všechny zainteresované o změnách.
- Bez definované šablony nelze vytvořit nové zmocnění. OVM i SPUÚ ale mohou dát podnět DIA k vytvoření nové šablony. DIA posoudí oprávněnost požadavku a v případě souhlasného stanoviska, založí vhodnou šablonu a v součinnosti s ohlašovatelem agendy ji zveřejní v Centrální ReZa a tím se umožní její využívání zmocniteli a zmocněnci.

Co mají dělat úřady

Pokud úřad provozuje svůj portál, měl by revidovat procesy podporované portálem a určit si, které z nich je možné využívat v zastoupení. Dále by měl revidovat, zda jsou všechny služby a úkony ohlášeny v RPP a zda lze z jejich popisu sestavit smysluplné oprávnění k zastupování (jasné úkony, nechybí nějaký úkon atd.).

Teprve pak lze definovat šablony pro explicitní oprávnění k zastupování ve spolupráci s Agenturou (t.j. vytvořit dokument popisující šablonu a její „naklikání“ v AIS ReZa).

Úřad se rozhodne, zda bude realizovat i svoje lokální řešení, nebo mu bude postačovat práce s centrálním řešením a podle toho upraví svůj portál.

Podle zákona o ReZa nemusí úřad ReZa využívat, ale každá osoba má podle platného právního řádu právo nechat se zastupovat při jednání s veřejnou správou a pokud úřad poskytuje digitální služby prostřednictvím svého portálu, zřejmě nepotěší občany, když jim toto právo neumožní naplnit.

Budoucí stav

Bude doplněn

[reza](#), [zastupování](#), [registr zastoupení](#), [plné moci](#), [plná moc](#), [zastoupení](#)

From:
<https://archi.gov.cz/> - **Architektura eGovernmentu ČR**

Permanent link:
<https://archi.gov.cz./nap:reza?rev=1727187001>

Last update: **2024/09/24 16:10**

